

Församlingsinstruktion

Torslanda-Björlanda församling

Kyrkofullmäktiges godkännande, datum och paragraf: 2025-05-12 § 12

Kyrkoherdens godkännande, datum: 2025-05-12

Församlingsinstruktionen utfärdad av domkapitlet i Göteborgs stift: 2025-06-12 § 84

Håkan Magnusson
ordförande kyrkofullmäktige

Ewa Selin
kyrkoherde

Susanne Rappman
biskop

Församlingspresentation och vision

Vår vision som församling är;

att fler ska få dela en tro och en gemenskap som gör skillnad i livet och i samhället

Hur ser vår församling och vårt samhälle ut?

Torslanda-Björlanda församling är ett kustnära område med närhet till både stad och natur. Området upptar ungefär en tredjedel av Hisingens yta. Här har människor bott och firat gudstjänst i mer än åttahundra år, vilket är synligt genom de två medeltida kyrkorna, Björlanda kyrka och Torslanda kyrka. Församlingen har också valt att bygga en ny kyrka i en av de nya stadsdelarna som växer fram här, Amhults kyrka som invigdes 2014.

Vi tar vara på den styrka som det är att ha tre kyrkor, genom att uppmuntra till utvecklingen av olika profiler och verksamheter i varje kyrka. Det gör att det finns utrymme för både traditionella och nya verksamhetsformer. För att detta ska kunna ske behöver vi, runt varje kyrka, förstärka gemenskapen och relationsbyggandet och utöka formerna för delaktighet av ideella. Samtidigt ska vi självklart ta vara på de resurser och fördelar som det innebär att vara en församling.

Inom församlingens geografiska område planeras flera nya byggnationer och befolkningen förväntas växa, inte minst i Björlandaområdet och i Amhult. Antalet invånare 2024 var 27 627 personer, varav 16 302 personer var tillhöriga (59%). Noterbart är att andelen tillhöriga procentuellt sjunker eftersom personer som flyttar in i lägre grad är medlemmar i Svenska kyrkan än de som flyttar ut eller bor kvar. Vidare avlider det varje år fler tillhöriga än det döps och sker nya inträden.

De boende i församlingen är i stor utsträckning resursstarka och har hög utbildningsnivå. Torslanda-Björlanda har få invånare som är utrikes födda och en relativt låg arbetslöshet. De flesta bor i eget hus eller bostadsrätt, samtidigt som det också finns goda möjligheter att bo kvar när man blir äldre, antingen i egen lägenhet eller på något av äldreboendena.

Industri- och hamnområdet Arendal är en del av församlingen. Här finns stora industrier och Nordens största logistikcentrum med Göteborgs hamn. Flera andra stora industrier finns inom församlingens område, varav Volvo Cars är den största. Inom församlingsgränserna finns också ett rikt föreningsliv med många olika inriktningar, vilket bidrar till en konkurrens om människors tid men också ger möjligheter till samarbete.

Omvärldsanalys

Under våren 2024 genomförde församlingen Kyrkokansliets, i samarbete med Novus, enkätundersökning *Mät din församling* bland församlingsborna. I den framkom att människor tycker det är viktigt att församlingens kyrkobyggnader och kyrkogårdar är välskötta och att kyrkan ses som en viktig aktör i det lokala samhället, både på individnivå och tillsammans med andra institutioner (såsom skola, vård, omsorg). Undersökningen visade också att kyrkliga handlingar förefaller vara de första och största kontaktytorna; dop, vigsel, konfirmation och begravning. Att besöka vanliga gudstjänster eller att fördjupa sin tro förefaller mindre viktigt enligt undersökningen.

En demografisk analys av åldersfördelningen i Torslanda-Björlanda (totalt 27 627 invånare) visar på;

1. **Hög andel barnfamiljer – typiskt för villaförort.** Åldersgruppen 0–19 år utgör en stor del av befolkningen (ca 417 per årskull), klart högre än riksgenomsnittet (ca 320 per årskull). Det tyder på en barnrik miljö med många familjer, vilket är typiskt för villaområden i storstadsnära lägen.¹
2. **Låg andel unga vuxna.** Gruppen 20–34 år är klart underrepresenterad (ca 233 per årskull). Det här är vanligt i förorter med höga bostadspriser och låg andel hyresrätter, vilket minskar attraktiviteten för unga vuxna.²

¹ [70% av de majoritetssvenska barnen växer upp i villa eller radhus att jämföra med 30% av invandrar- och andragenerationsbarnen | Tobias HübINETTE](https://tobiashubINETTE.wordpress.com/2024/04/18/70-av-de-majoritetssvenska-barnen-vaxer-upp-i-villa-eller-radhus-att-jamfora-med-30-av-invandrar-och-andragenerationsbarnen/): <https://tobiashubINETTE.wordpress.com/2024/04/18/70-av-de-majoritetssvenska-barnen-vaxer-upp-i-villa-eller-radhus-att-jamfora-med-30-av-invandrar-och-andragenerationsbarnen/>

² [Ungdomar - Boverket](https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/olika-grupper/ungdomar/): <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/olika-grupper/ungdomar/>

3. **Balans mellan medelålder och äldre.** Åldersgrupperna 35–54 år och 55–74 år har relativt höga nivåer (ca 433 respektive ca 315 per årskull), ett tecken på att Torslanda-Björlanda etablerades för flera decennier sedan och nu befolkas både av föräldrageneration och kvarboende äldre – en åldersstruktur som liknar många mogna villaförorter runt Stockholm, Malmö och Göteborg.³

Statistik visar låga ohälsotal men både vårdcentralerna och erfarenheterna från församlingens samtalsmottagning visar på att den psykiska hälsan påverkas negativt av en hög ambitionsnivå i arbete och studier, liksom det höga tempot i samhället. I familjelivet påverkar detta med stor sannolikhet de vuxna, både i sina inbördes relationer och i förhållande till barnen.

Även ensamhet kan vara en källa till ohälsa och just ensamhet är ganska utbredd i församlingen, inte minst bland de äldre. Andra typer av ohälsa kan bero på dålig ekonomi, psykisk ohälsa eller någon form av missbruk. Dessa fyra faktorer och den ohälsa de kan leda till kan vara svåra för individen att erkänna för sig själv och för sin omgivning.

Församlingen har valt tre prioriterade områden att arbeta fokuserat med under kommande fyraårsperiod. Områdena har valts utifrån församlingens nuläge och omvärldsanalys;

1. **Barn.** Den stora andelen barnfamiljer i området gör barnverksamhet till en naturlig prioritering. Att tidigt möta barn i livets och trons frågor stärker relationerna till såväl barnen som deras föräldrar. Här kan församlingen arbeta tillsammans med samhällets andra aktörer.
2. **Ungdomar.** Församlingen har ett starkt konfirmandarbete och från tid till annan även ett livskraftigt ungdomsarbete. Trots att få unga vuxna bor kvar, är ungdomsåren en viktig brygga mellan barndom och vuxenliv. En satsning på ungdomar syftar till att fördjupa relationen till kyrkan inför livets avgörande skeden.
3. **Delaktighet och engagemang.** I en resursstark men prestationspräglad miljö behövs mötesplatser med utrymme för samtal, medverkan och vila. Fördjupad delaktighet skapar mening och bär församlingens vision om en tro och gemenskap som gör skillnad.

Pastoralt program

Låt ditt rike komma – hur vill vi förverkliga vår vision?

Torslanda-Björlanda församling bekänner som en del av trossamfundet Svenska kyrkan och tillsammans med den världsvida kyrkan, en enda Gud; Fadern, Sonen och den helig Ande. Torslanda-Björlanda församling vill att församlingens liv och verksamhet – så långt det är möjligt – kännetecknas av ett livsnära förhållningssätt.

Det handlar om modet att vara autentisk och äkta, rakt igenom sårbarhet och skörhet och att våga mötas på bristens plan. Arbetet ska, så långt det är möjligt, vara relations- och gemenskapsbaserat, så att människors olika gåvor och förmågor uppmärksammas och tas till vara.

Om vi menar allvar med att församlingens identitet är engagerade människor, så är ideellt medarbetarskap inte en reservbetonad lösning när ekonomin blir sämre och antalet anställda minskar, utan ett uttryck för kyrkans verkliga identitet. Det leder till att tyngdpunkten behöver flyttas från anställda till ideella och engagerade församlingsmedlemmar. Kyrkans medlemmar behöver gå från att bara vara brukare, till att själv bli bärare. Församlingen behöver röra sig från att vara producent till att bli en gemenskap.

Ledorden för församlingen är yta och djup. Det innebär att församlingen ska sträva efter att ha en bred kontaktyta för att kunna nå så många människor som möjligt. Samtidigt är det viktigt att understryka att målet för det vi gör i kyrkan inte först och främst är verksamhet, utan lärjungaskap.

All vår verksamhet ska på en mängd olika sätt vara medel för att nå målet; att varje människa får en levande relation till Gud, till sina medmänniskor, till sitt eget inre och till hela skapelsen. Detta är ett uttryck för en dynamisk församlingssyn, en process där vi aldrig blir färdiga, men hela tiden är på väg.

³ [Befolkningspyramid för Sverige](https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/befolkningspyramid-for-sverige/): <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/befolkningspyramid-for-sverige/>

Kyrkans uppdrag – mission!

Mission är vårt uppdrag och det tar sig uttryck på många sätt, men framför allt genom gudstjänster, undervisning, diakoni och kommunikation.

Torslanda-Björlanda församling är en del av den världsvida kyrkan, men förankrad i vårt lokala samhälle, nära människors liv. Vi tror på personliga möten som hjälper människor att utveckla sin relation till församlingen och till Gud på olika sätt. Mångas erfarenhet visar att de flesta som hittar en tro, gör det genom att först hitta en tillhörighet och ett sammanhang, och sedan växer ofta en tro fram. Församlingen vill också uppmuntra till ett internationellt engagemang, där vi låter oss utmanas och inspireras av kontakter, erfarenheter och relationer med kyrkor i andra länder.

Gudstjänst

Gudstjänsterna i Torslanda-Björlanda församling är en mötesplats både mellan människor och med Gud. Vi firar vardagsmässor och söndagliga gudstjänster i församlingens kyrkor, samt gudstjänster eller andakter varje vecka på flera äldreboenden. Genom dopgudstjänster, vigselgudstjänster och begravningsgudstjänster kommer många församlingsbor i kontakt med kyrkan. Statistiken pekar dock på att det blir allt färre deltagare i traditionella gudstjänster – både i vår församling och nationellt – så här ligger ett viktigt arbete framför oss att bryta den trenden.

I syfte att förnya gudstjänsterna så att de, i ännu större utsträckning, engagerar och berör, poängteras några saker. Dels behöver ideella inkluderas än mer i planering och dels behöver deras ansvar och delaktighet öka i genomförandet av gudstjänsterna. Vi behöver också stärka kopplingen mellan våra vardagsverksamheter och söndagens gudstjänster och sträva efter att musiken i kyrkan allt mer blir ett redskap för mission, liksom ett glädjeämne och en källa till gemenskap. Det är även viktigt att se våra skiftande kyrkliga traditioner som en tillgång och ett sätt att bredda och berika församlingens gudstjänstliv. Avslutningsvis ser vi – utifrån att vi har så många konfirmander – ett behov av att utveckla ett koncept där fler gudstjänster blir ”konfirmandvänliga” (k-märkta).

Undervisning

Torslanda-Björlanda församling ska genom undervisning ge människor tillfälle till fördjupning i den kristna tron med Bibeln som utgångspunkt.

Varje människa har erfarenhet av det heliga på något sätt. Med hjälp av en kreativ undervisning kan vägar öppnas så att fler får ett språk för det heliga. Undervisningen ska därför bedrivas i många former och i olika sammanhang, allt med syftet att mötas där vi är i livet och ytterst med målet att Jesus Kristus blir känd, trodd och efterföljd. Det är också avgörande att enheten i Kristus stärks – ”så att världen kan tro”. Genom undervisning och samtal behöver vi värna en försonad mångfald i församlingen och förstärka generositeten mot varandra.

De pedagogiska metoderna och undervisningen ska på ett kreativt sätt anpassas, så att undervisningen blir relevant. Därför är det viktigt att ha ett strategiskt tänkande utifrån frågorna var och när undervisningen sker. Vi tror att nyckeln är att vi arbetar som en helhet med anställda, förtroendevalda och ideella, där ideella än mer bemyndigas och ges utrymme att växa.

Diakoni

Diakoni utgår från tro och lära, och diakoni är en del av den omsorg som alla goda krafter, enskilda som institutionella, erbjuder människor i vårt område.

Församlingens arbete kan även naturligtvis även utföras i samverkan med andra samhällsaktörer. Ett grundläggande förhållningssätt i församlingen är att varje människa – sedd och älskad av Gud – har ett okränkbart värde. Vi bär alla med oss unika livssituationer. Genom delaktighet, respekt och ömsesidig solidaritet möter vi varandra i utsatta livssituationer. Församlingen ska uppmuntra människor att se och frigöra egen inneboende kraft till ansvarstagande och förmåga att påverka det egna livet. All verksamhet i Torslanda-Björlanda församling ska präglas av ett diakonalt förhållningssätt.

Församlingens diakonala arbete kan beskrivas med termerna se – bedöma – handla. I seendet ingår att upptäcka och beskriva människors livssituationer och behov. Den kunskap som kommer fram om enskilda människors och grupper situation ska ligga till grund för bedömningar av vilka åtgärder som ska vidtas. Församlingens diakonala handlande ska vara praktiskt, och den kritiska rösten som belyser orättfärdiga strukturer får aldrig tystna – den ska protestera när någon far illa.

Kommunikation som mission

Kommunikationsverksamhet är mission. Alla verksamheter, samtliga anställda, ideella och förtroendevalda behöver dras in i kyrkans kommunikation. Detta behöver få konsekvenser för hur församlingens kommunikation förstärks och utvecklas – både internt och externt. Hur församlingen kommunicerar är grundläggande för att människor ska kunna veta var, hur och varför kyrkan finns. Om församlingen inte kommunicerar så att människor förstår budskapet, eller inte ens nås av information om verksamheter och gudstjänster, är det inte konstigt att många väljer att gå ur kyrkan. Vi vill gå åt motsatt håll: Hur kan församlingen nå ut till fler, så att evangeliet når in till fler?

Vi tror på personliga möten som hjälper människor utveckla sin relation till Gud på olika sätt. Varje möte är viktigt och kan leda till nya möten.

Församlingen vill också ha ett internationellt engagemang som kopplas till kyrkans tro och liv. I detta arbete ska vi låta oss utmanas och inspireras av utökade kontakter, erfarenheter och relationer från kyrkor i andra länder.

Barnkonsekvensanalys

Barnperspektivet har beaktats i arbetet med församlingsinstruktionen. I arbetet med verksamhetsram och verksamhetsplaner kommer församlingen att arbeta med hur barn och ungdomar kan involveras i denna process.

Prioriterade områden

Torslanda-Björlanda församling kommer att prioritera följande tre områden de kommande fyra åren:

• Barn

- I Bibeln har barn en särskild plats.
- Vi vill erbjuda en kontinuerlig dopundervisning där barnet, föräldrar och faddrar ges en möjlighet att växa i tro.
- Systematisera kontakterna med familjer efter dopet.
- Fördjupa samarbetet med det kommunala familjecentrerade arbetet i Torslanda som; BVC, öppna förskolor, föräldrastödjare, socialtjänst liksom förskolor och skolor. Inbjudna till samtal mellan dem som möter barn och unga under rubriken; Hur kan vi var och en tillsammans bidra till att barn i vår församling/ upptagningsområde får en god uppväxtmiljö.
- Identifiera var det är brister/kritiska punkter utifrån vårt uppdrag som församling med de resurser vi kan bidra med.

• Ungdomar

- Ungdomar ska känna/uppleva ett gott mottagande.
- Underlätta för ungdomar med psykisk ohälsa att delta i församlingens verksamheter
- Börja tidigare i åren då ungdomen är i församlingens verksamhet tillsammans med familjen.
- Se över om ändringar i lokaler behövs för ändamålet.
- Prioritera resurser för den ålderskategorin.

• Delaktighet och engagemang

- Vi behöver utveckla bättre former för att bejaka ideellt engagemang och se människors olika gåvor och förmågor.
- Vi behöver motarbeta osunda ”hjälpa-till-attityder” och istället basera idealiteten på verklig delaktighet i det sammanhang där man är engagerad.
- Församlingen behöver bli bättre på att bemyndiga och ta till vara de som på olika sätt är engagerade i våra kyrkor utan att vara anställda, samtidigt som de anställda behövs för att utrusta de som är engagerade för att tillsammans bygga församling.
- Vårt församlingsarbete ska vara relations-och gemenskapsbaserat och då måste det få påverka hur vi organiserar verksamheten runt varje kyrka.

Domkapitlets regler med mera - formalia

1. Minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard under ett år

Domkapitlet får besluta om det minsta antal huvudgudstjänster med nattvard som ska firas i varje församling under ett kyrkoår (KO 17:5).

Domkapitlet har beslutat att huvudgudstjänst med nattvard firas minst 75 gånger per kyrkoår i Torslanda-Björlanda församling.

2. Ekumeniska gudstjänster

Inom församlingen finns inga frikyrkoförsamlingar därav heller inga avtal.

3. Kompetensnivå på kyrkomusikertjänsten

I församlingen finns för närvarande följande kyrkomusikerbefattningar:

2 organister 2 kantorer. Församlingen har också en förste organist.

Domkapitlet har beslutat att minst en av församlingens kyrkomusiker skall vara försteorganist.

4. Konfirmandundervisning

Församlingen har stor mängd konfirmander. Drygt 42 % av tillhöriga ungdomar konfirmeras. Domkapitlet har beslutat att församlingen ska följa Svenska kyrkans konfirmandriktlinjer.

5. Prästtjänster

Antal präster i församling som inte ingår i pastorat

Stiftsstyrelsen har beslutat att minst 6 komministerbefattningar skall finnas i församlingen.

Prästtjänsterna är mycket lika i innehåll och placerade två per kyrka.

6. Övriga tjänster

I församlingen finns 4 diakonbefattningar. Varav en av tjänsterna har 50 % närvaro på Volvo Cars sedan länge.

7. Kyrkor i församlingen

Det finns 3 kyrkor i församlingen

8. Kyrkornas nyttjande

- Amhults kyrka nyttjas för gudstjänst i genomsnitt 3 gånger per vecka. Typer av gudstjänst; mässa, veckomässa, temagudstjänst, gudstjänst vid kyrkliga handlingar.
- Björlanda kyrka nyttjas för gudstjänst i genomsnitt 4 gånger per vecka. Typer av gudstjänst; mässa, gudstjänst, veckomässa, temagudstjänst, gudstjänst vid kyrkliga handlingar.
- Torslanda kyrka nyttjas för gudstjänst i genomsnitt 4 gånger per vecka. Typer av gudstjänst; mässa, gudstjänst, veckomässa, gudstjänst vid kyrkliga handlingar

9. Näringsverksamhet

Församlingen driver en förskola med en avdelning. Ligger i Björlanda.

10. Den språkliga mångfalden

Församlingen har ett samarbete med övriga församlingar i Göteborg för att kunna bidra vid önskemål om samtal och kyrkliga handlingar på andra språk. Framför allt är det begravingar för finsktalande som efterfrågas. Av församlingens hemsida framgår vart man kan vända sig vid olika önskemål.

11. Handlingsplan för dop-och konfirmationsarbetet

Församlingen har en handlingsplan för konfirmandarbetet. I verksamhetsplanen för innevarande år ligger att göra en handlingsplan för doparbetet.

12. Riktlinjer för begravningsverksamhet

Församlingens begravningsverksamhet sköts av Göteborgs kyrkliga begravningssamfällighet. Inga egna riktlinjer är upprättade.

**Svenska
kyrkan**

Torslanda-Björlanda
församling